

**ORZECZENIE**  
Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego  
Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOWANE]  
z dnia [REDAKTOWANE] roku

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [REDAKTOWANE]  
w składzie:

Alicja Kujawa – przewodniczący OSD  
Jerzy Rawski – sędzia OSD  
Joanna Wieromejczyk – sędzia OSD sprawozdawca

Protokolant: [REDAKTOWANE]

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu [REDAKTOWANE] r. sprawy przeciwko aplikantowi radcowskiemu [REDAKTOWANE] obwinionemu o to, że:

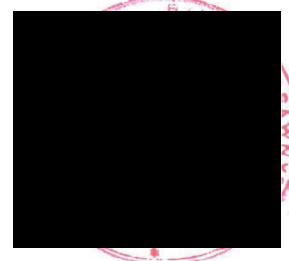
będąc aplikantem I roku Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie, w okresie od dnia [REDAKTOWANE] r. do dnia [REDAKTOWANE] r. w [REDAKTOWANE] nie uiszczał w przepisanych terminach i wysokości należności z tytułu opłaty rocznej na aplikację radcowską na rzecz OIRP w [REDAKTOWANE] do czego był zobowiązany na podstawie zawartej z OIRP [REDAKTOWANE] umowy z dnia [REDAKTOWANE] r o aplikację radcowską przewidującej, że opłata roczna w kwocie [REDAKTOWANE] zł płatna jest w terminach określonych uchwałą Rady OIRP [REDAKTOWANE], które to terminy zgodnie z uchwałą nr [REDAKTOWANE] Rady OIRP [REDAKTOWANE] z dnia [REDAKTOWANE] r. w sprawie rozłożenia na raty opłaty za aplikację radcowską, przypadają na: [REDAKTOWANE] r. – I rata w kwocie [REDAKTOWANE] zł, [REDAKTOWANE] r. – II rata w kwocie [REDAKTOWANE] zł oraz [REDAKTOWANE] r. – III rata w kwocie [REDAKTOWANE] zł, powodując tym samym powstanie zaległości z powyższego tytułu, na dzień [REDAKTOWANE] r. w kwocie [REDAKTOWANE] zł i naruszając w ten sposób postanowienia § 3 ust. 2 i 3 oraz § 5 ust. 1 pkt 5 Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 90/VII/2009 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 17.10.2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, w myśl których: obowiązek ponoszenia opłat obciąża aplikanta, aplikanci są obowiązani do uiszczenia opłaty rocznej za każdy rok szkolenia w terminie określonym uchwałą Rady OIRP, a aplikant obowiązany jest do przestrzegania postanowień regulaminu, czym dopuścił się naruszenia etycznego obowiązku stosowania się do uchwał organu samorządu radców prawnych, niezależnie od ich osobistej oceny,  
tj. o czyn z **art. 64 ust. 1 pkt 2** ustawy z dnia 06.07.1982 r. o radcach prawnych w związku z **art. 45 ust. 2** w związku z **art. 3** Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 5/2007 VIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia [REDAKTOWANE] r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

orzeka:

1. Uznaje Obwinionego aplikanta radcowskiego [REDAKTOWANE] za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego tj. czynu z **art. 64 ust. 1 pkt 2** ustawy o radcach prawnych w związku z **art. 45 ust. 2** i z **art. 3** Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

i wymierza za ten czyn karę nagany z ostrzeżeniem

2. kosztami postępowania w kwocie [REDAKTOWANE] zł (słownie: jeden tysiąc siedemset pięćdziesiąt złotych) na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTOWANE] obciąża Obwinionego aplikanta radcowskiego [REDAKTOWANE]



## Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia [REDAKTOWANO] r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wystąpił do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP [REDAKTOWANO] o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko aplikantowi radcowskiemu [REDAKTOWANO] zarzucając Mu popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 45 ust. 2 i w związku z art. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego polegających na tym, że będąc aplikantem I roku Okręgowej Izby Radców Prawnych w [REDAKTOWANO] w okresie od dnia [REDAKTOWANO] r. do dnia [REDAKTOWANO] r., w [REDAKTOWANO] nie uiszczał w przepisanych terminach i wysokości należności z tytułu opłaty rocznej za aplikację radcowską na rzecz OIRP [REDAKTOWANO] do czego był zobowiązany na podstawie zawartej z OIRP w [REDAKTOWANO] umowy z dnia [REDAKTOWANO] r. o aplikację radcowską przewidującej, że opłata roczna w kwocie [REDAKTOWANO] zł płatna jest w terminach określonych uchwałą Rady OIRP [REDAKTOWANO] które to terminy, zgodnie z uchwałą nr [REDAKTOWANO] Rady OIRP w [REDAKTOWANO] z dnia [REDAKTOWANO] r. w sprawie rozłożenia na raty opłaty za aplikację radcowską, przypadają na: [REDAKTOWANO] r. – I rata w kwocie [REDAKTOWANO] zł, [REDAKTOWANO] r. – II rata w kwocie [REDAKTOWANO] zł oraz [REDAKTOWANO] r. – III rata w kwocie [REDAKTOWANO] zł, powodując tym samym powstanie zaległości z powyższego tytułu, na dzień [REDAKTOWANO] r., w kwocie [REDAKTOWANO] zł i naruszając w ten sposób postanowienia § 3 ust. 2 i 3 oraz § 5 ust. 1 pkt 5 Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 90/VII/2009 Krajowej Rady Radców prawnych z dnia 17.10.2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, w myśl których: obowiązek ponoszenia opłat obciąża aplikanta, aplikanci obowiązani są do uiszczania opłaty rocznej za każdy rok szkolenia w terminie określonym uchwałą Rady OIRP, a aplikant obowiązany jest do przestrzegania postanowień regulaminu, czym dopuścił się naruszenia etycznego obowiązku stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych, niezależnie od ich osobistej oceny.

Na rozprawie w dniu [REDAKTOWANO] r. Obwiniony przyznał się do zarzucanego mu czynu i poprosił o zrozumienie sytuacji, w jakiej się znalazł.

Zastępca Rzecznik Dyscyplinarnego odczytał wniosek o ukaranie oraz wniósł o wymierzenie obwinionemu kary nagany z ostrzeżeniem.

### Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

W dniu [REDAKTOWANO] r. pomiędzy Okręgową Izbą Radców Prawnych w [REDAKTOWANO] a [REDAKTOWANO] w następstwie wpisu [REDAKTOWANO] na listę aplikantów radcowskich prowadzoną przez Radę OIRP [REDAKTOWANO], zawarta została umowa o aplikację radcowską, określającą prawa i obowiązki stron związane z odbywaniem aplikacji rozpoczynającej się w [REDAKTOWANO] r. umowa przewidywała, że aplikacja jest odpłatna, wysokość opłaty rocznej ustala w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości, opłata podlega wpłacie na wskazany rachunek bankowy, a aplikant zobowiązany jest do zapłaty opłaty rocznej, która na dzień zawarcia umowy wynosi [REDAKTOWANO] zł, w terminach określonych uchwałą Rady OIRP [REDAKTOWANO]. Aplikant zobowiązał się również w umowie do przestrzegania postanowień Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej.

**Dowód:** - umowa z dnia [REDAKTOWANO] (kata 24 – 25)

Uchwałą nr [REDAKTOWANO] z dnia [REDAKTOWANO] r. w sprawie rozłożenia na raty opłaty za aplikację radcowską, Rada OIRP [REDAKTOWANO] postanowiła rozłożyć na raty opłaty za aplikację radcowską aplikantom I roku w ten sposób, że: I rata w kwocie [REDAKTOWANO] zł płatna jest do

██████████ r.; II rata w kwocie ██████████ płatna jest do dnia ██████████ r.; III rata w kwocie ██████████ zł płatna jest do dnia ██████████ r.

**Dowód:** - uchwała z dnia ██████████ r. (karat 26)

W dniu ██████████ r. Obwiniony wpłacił do kasy OIRP w Szczecinie kwotę ██████████ zł jako część I raty opłaty rocznej. Pismem z dnia ██████████ r. Skarbnik OIRP ██████████ wezwał Obwinionego do zapłaty zaległych należności z tytułu opłaty rocznej w kwocie ██████████ (I rata) oraz w kwocie ██████████ (II rata) wraz z odsetkami ustawowymi za zwłokę — w terminie do dnia ██████████ r., pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwanie zostało skutecznie doręczone w dniu ██████████ r., Obwiniony na wezwanie nie odpowiedział, a w dniu ██████████ r. na rachunek OIRP wpłynęła kwota ██████████ zł od ██████████ tytułem opłaty za aplikację ██████████

**Dowód:** - dowód wpłaty ██████████ (k. 31),

- wezwanie z dnia ██████████ r. wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru (k. 27-28),

- zestawienie wpłat na rachunek bankowy OIRP ██████████ (k. 32).

W dniu ██████████ r. Skarbnik OIRP ██████████ wystosował do Obwinionego pocztą elektroniczną pismo, w którym poinformował, że w związku z brakiem reakcji na wezwanie do zapłaty zmuszony będzie skierować na posiedzenie Rady OIRP, w dniu ██████████ r., uchwałę w przedmiocie skierowania sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego oraz do sądu o zapłatę. Jednocześnie Skarbnik poinformował, że wstrzymanie powyższych działań będzie możliwe jedynie w przypadku uregulowania, do dnia ██████████ r., wszystkich zaległości finansowych wobec OIRP. W odpowiedzi Obwiniony, również za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu ██████████ r. poinformował, że jego sytuacja materialna nie jest łatwa, że zdaje sobie sprawę z ciężkości na nim obowiązków i z konieczności uregulowania należności, jednak nie będzie raczej w stanie zapłacić całej kwoty. Wskazał, że część należności zostanie na pewno uregulowana, a pozostała część „jak tylko będzie to możliwe.” Obwiniony wyraził także nadzieję, że jego problemy finansowe „nie legną u podstaw wykreślenia z listy aplikantów” oraz podkreślił, że brak wpłat nie jest podyktowany ignorancją lecz trudną sytuacją rodzinną i majątkową. Zapewnił także, że w miarę możliwości postara się spłacić jak najszybciej zaległą opłatę.

W dniu ██████████ r. do OIRP ██████████ wpłynęło pismo Obwinionego z tej samej daty zatytułowane „prośba”, w którym zwrócił się z wnioskiem o rozłożenie na raty pozostałej do zapłaty części opłaty za aplikację. Wskazał, że uiszczył dotychczas kwotę ██████████ zł z tego tytułu oraz opłaca na bieżąco składki na rzecz samorządu. Prośbę swoją uzasadnił tym, iż od stycznia ██████████ nie ma stałego zatrudnienia, a w chwili obecnej w ogóle nie ma pracy i jest zarejestrowany jako bezrobotny natomiast w utrzymaniu pomaga mu rodzina. Obwiniony podał, że od rodziców może liczyć na pomoc tylko w koniecznym utrzymaniu, gdyż ojciec pobiera emeryturę w kwocie ok. ██████████ zł, a matka jest inwalidką z niezdolnością do podejmowania pracy zarobkowej, bez prawa do renty i otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w kwocie ██████████ zł. Do pisma Obwiniony dołączył: dowody wpłat składek za okres od stycznia do września ██████████, dowody wpłat z tytułu opłaty za aplikację w kwocie ██████████ zł, decyzję o przyznaniu emerytury ██████████, decyzję o odmowie przyznania renty ██████████, orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności ██████████, zaświadczenie o zarejestrowaniu Obwinionego jako bezrobotnego w Urzędzie Pracy.

**Dowód:** - pismo (e-mail) Skarbnika OIRP z dnia ██████████ r. (k. 29.),

- pismo (e-mail) Obwinionego dnia ██████████. (k. 30),

- pismo Obwinionego z dnia ██████████, z potwierdzeniem wpływu (k. 47-58),

- wyjaśnienia obwinionego (k. 85).

W okresie od dnia [REDAKTED] r. do dnia [REDAKTED] r. na rachunku bankowym OIRP w [REDAKTED] odnotowano 6 przelewów tytułem opłaty rocznej za aplikację Obwinionego:

[REDAKTED]

opiewających na łączną kwotę [REDAKTED] zł. Wszystkich przelewów dokonała [REDAKTED] [REDAKTED], łącznie w [REDAKTED] r., na rachunek bankowy oraz do kasy OIRP [REDAKTED], tytułem opłaty rocznej za aplikację należnej od Obwinionego, do dnia [REDAKTED] r. wpłynęła kwota [REDAKTED] zł.

**Dowód:** - dowód wpłaty [REDAKTED] oraz zestawienie wpłat na rachunek bankowy OIRP (k. 31 -38).

W dniu [REDAKTED] r. Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTED] podjęła uchwałę nr [REDAKTED] w sprawie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w stosunku do aplikanta [REDAKTED]. W oparciu o przedmiotową uchwałę Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w [REDAKTED] w dniu [REDAKTED] r. wystąpił do Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w [REDAKTED] o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do aplikanta [REDAKTED].

**Dowód:** - uchwała nr [REDAKTED] Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych [REDAKTED] z dnia [REDAKTED] (k. 3-5)

Postanowieniem z dnia [REDAKTED] r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w [REDAKTED] przedstawił aplikantowi radcowskiemu [REDAKTED] zarzut naruszenia etycznego obowiązku stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych, niezależnie od ich osobistej oceny.

**Dowód:** - postanowienie z dnia [REDAKTED] r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych [REDAKTED] (k. 40-41)

#### **Sąd zważył, co następuje:**

Zgodnie z brzmieniem art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych (Dz.U. z 2002r., Nr 123, poz. 1059 z późniejszymi zmianami) radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim lub zasadami etyki radcy prawnego.

Zgodnie z art. 45 ust. 2 Zasad Etyki Radcy Prawnego, radca prawny obowiązany jest stosować się do uchwał organów samorządu radców prawnych, niezależnie od ich osobistej oceny. Zasada ta obowiązuje również aplikantów radcowskich (art. 3).

Uchwałą nr 90/VIII/2009 z dnia 17.10.2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu odbywania aplikacji radcowskiej, Krajowa Rada Radców Prawnych uchwaliła Regulamin odbywania aplikacji radcowskiej, stanowiący załącznik do uchwały. Zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminu aplikacja jest odpłatna, a wysokość opłaty ustala Minister Sprawiedliwości. Po myśli § 3 ust.2 i 3

[REDAKTED]

Regulaminu obowiązek ponoszenia opłat obciąża aplikanta, a aplikanci zobowiązani są do uiszczania opłaty rocznej za każdy rok szkolenia w terminie określonym uchwałą Rady właściwej Okręgowej Izby Radców Prawnych. Przepis § 5 ust. 1 pkt 5 Regulaminu stanowi, że aplikant obowiązany jest do przestrzegania postanowień Regulaminu.

W świetle przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego, stawiany Obwinionemu zarzut naruszenia art. 42 ust. 2 Zasad okazał się uzasadniony, zaś okoliczności faktyczne dostatecznie wyjaśnione. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia winy aplikanta radcowskiego w zakresie popełnionego przez Niego przewinienia dyscyplinarnego. Nadto sam Obwiniony przyznał się do zarzucanego Mu czynu. Potwierdził, że będąc świadomym obowiązku nie uiszczał należności z tytułu opłaty rocznej w terminach i wysokości zgodnych z uchwałą nr [REDAKTED] Rady OIRP [REDAKTED] z dnia [REDAKTED] r. w sprawie rozłożenia na raty opłaty za aplikację radcowską, powodując powstanie zaległości z tego tytułu. Zaległości te istnieją do chwili obecnej.

Obwiniony przyznając się do winy w postępowaniu wskazywał na swoją sytuację rodzinną i majątkową. Podnosił, iż podejmując aplikację radcowską musiał zrezygnować z zatrudnienia w charakterze asystenta sędziego, przy czym liczył na zatrudnienie w kancelarii prawnej. Obecnie jest bezrobotny, poszukuje bezskutecznie pracy w kancelarii. Podejmuje się prac dorywczych, z których uzyskuje dochód w różnej wysokości, od [REDAKTED] zł. Ta sytuacja powoduje, że nie jest w stanie zaplanować swoich wydatków ani określić możliwości spłaty zobowiązań. Część dochodów przeznaczą na bieżące utrzymanie oraz na spłatę (części) kredytu hipotecznego zaciągniętego przez jego dziewczynę u której mieszka. Podejmuje próby zapożyczania się w celu spłaty zaległości. Od [REDAKTED] r. utrzymuje się sam, nie uzyskuje pomocy od rodziców, gdyż nie są w stanie mu pomóc. Ojciec jest emerytem, matka jest chora, ma orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, a obecnie podjęta chemioterapię i radioterapię w związku z chorobą nowotworową.

Sąd stwierdził, że okoliczności powołane przez Obwinionego nie wyłączają Jego odpowiedzialność za czyn sprzeczny z postanowieniami Kodeksu. Rezygnacja Obwinionego ze stałego zatrudnienia w charakterze asystenta sędziego i podjęcie aplikacji radcowskiej była jego świadomym życiowym wyborem. Sąd wziął pod uwagę to, że sytuacja osobista Obwinionego nie jest wyjątkiem wśród aplikantów radcowskich, którzy własnym staraniem, a nie przy pomocy bliskich i rodziny ponoszą ciężar opłacania odbywanej aplikacji. Nadto Sąd zważył, że Obwiniony jest osobą stanu wolnego, nie jest obarczony obowiązkiem utrzymania rodziny, co daje Obwinionemu większe możliwości terminowego wywiązywania się z obowiązku opłacania odbywanej aplikacji.

Wysokość kary Sąd ustalił na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych zgodnie z którym jedną z kar dyscyplinarnych jest kara nagany z ostrzeżeniem.

Sąd uzasadnia wysokość wymierzonej kary dokonaną oceną postawy Obwinionego. Obwiniony przez okres ponad 7 miesięcy od momentu powstania zadłużenia nie podjął żadnej próby kontaktu z Okręgową Izbą Radców Prawnych w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji i nie informował o przyczynach zadłużenia. Nie podjął także w tym czasie żadnych kroków w celu ewentualnego uzyskania ulgi w spłacie, polegającej na odroczeniu terminu płatności czy zwolnieniu z całości lub części opłaty, choć możliwość taką przewiduje uchwała nr 487/YI/2005 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 17.12.2005 r. w sprawie określenia zasad zwalniania aplikantów radcowskich od ponoszenia w całości lub w części opłaty rocznej, a także odraczania terminu jej płatności i rozkładania na raty. Obwiniony nie zaproponował również innego rozwiązania problemu zadłużenia. Obwiniony pozostawał w okresie od lutego do [REDAKTED] r. całkowicie bezczynny i poza wpłatą kwoty [REDAKTED] nie podjął żadnych

działań, choć jego zadłużenie zwiększało się z upływem kolejnych terminów płatności. Obwiniony zlekceważył również pisemne wezwanie do zapłaty skierowane do niego przez Skarbnika OIRP. Zareagował dopiero na informację Skarbnika, iż ten zmuszony będzie skierować na posiedzenie Rady OIRP uchwałę w sprawie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec Obwinionego. Wszystkie wpłaty dokonane przez Obwinionego w okresie [REDACTED] nie pokryły nawet należności z tytułu I raty opłaty, która winna być uiszczona do dnia [REDACTED] r. Taką postawę można określić jako wysoce lekceważącą. Ocenę tę potwierdza również okoliczność regularnego opłacania przez Obwinionego jedynie składek korporacyjnych, co niejako „zabezpiecza” Obwinionego przed wykreśleniem z listy aplikantów wprost na podstawie uchwały Rady OIRP. Postawy takiej nie usprawiedliwia nawet szeroko nakreślona przez Obwinionego jego sytuacja rodzinna i majątkowa.

Opisana postawa Obwinionego nie pozwala na wymierzeniu Mu najniższej kary dyscyplinarnej jaką jest upomnienie. Karą adekwatną do popełnionego czynu jest kara nagany z ostrzeżeniem.

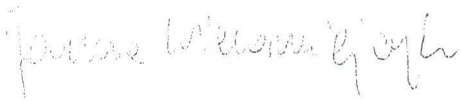
O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 70<sup>6</sup> ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych uwzględniając nakład pracy, wydatki rzeczowe, dietę Sądu oraz Rzecznika dyscyplinarnego w toku postępowania przygotowawczego.

Od niniejszego orzeczenia przysługuje stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego [REDACTED] w terminie 14 dni od daty doręczenia odpisu orzeczenia.

Sędzia OSD

Przewodnicząca OSD

Sędzia OSD



**Za zgodność  
z oryginałem**

SEKRETARZ  
Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego

Magdalena Skirmuntt

